

ŞİFA VESİLESİ; YÛSUF SÛRESİ

Siret-i Enbiyâ derslerimizde Hz. Yûsuf faslına eriştik. Muhammed Emin Yıldırım hocamız, Hz. Yûsuf ile alakalı ilk dersinde “Şifa Vesilesi; Yûsuf Sûresi” serlevhasının altında bu bölüme bir giriş yaptı. Hocamız, bu kıssanın özelliklerine, diğer kıssalardan farkına, verdiği mesajlara, dikkat edilmesi gereken hususiyetlerine dair çok önemli bilgileri bizlerle paylaştı. Anlaşılan Yûsuf (as) kıssası birçok dertlerimize derman olacak... Merakla diğer dersleri takip edeceğiz...

Dersten Cümleler

Hepimiz insanız ve hepimizin dertleri ve sıkıntıları var...

İki değerli ve büyük liman: **Allah’ın kelamına ve Allah’ın Resûlü’nün hayatına...** Yani **Kur’an ve Siyer...**

En fazla moral bulduğumuz sûre; Yusuf Sûresi, Siyer’den en fazla teselli bulacağımız sayfa, Bedir Gazvesi’dir.

Şu an bizim dertlerimizi sınıflandırsak genel itibari ile dertlerimizin ve hastalıklarımızın şunlar olduğunu söyleyebiliriz:

1. **Kişisel dertler ve hastalıklar**
2. **İnançsal dertler ve hastalıklar**
3. **Ailesel dertler ve hastalıklar**
4. **Toplumsal dertler ve hastalıklar**
5. **Yönetimsel dertler ve hastalıklar**

Yûsuf Sûresi öyle bir süre ki içerisinde insanî ilişkilerin hemen hemen hepsinin örnekleri var ve yine bu süre öyle bir süre ki bir insanın hissedebileceği ve yapabileceği hemen hemen bütün duyguların örnekleri var.

İnsanî İlişki Örnekleri

- Ebeveyn - Evlat İlişkisi
- Kardeş - Kardeş İlişkisi
- Öz kardeş - Öz kardeş İlişkisi
- Üvey kardeş - Üvey kardeş İlişkisi
- Köle - Sahip İlişkisi
- Hizmetli - Efendi İlişkisi
- Karı - Koca İlişkisi
- Âşık - Maşuk İlişkisi
- Arkadaş - Arkadaş İlişkisi
- Kadın - Kadınlar İlişkisi
- Mahpus - Mahpus İlişkisi

- Yönetici - Yönetilen İlişkisi
- Yargı - Yönetici İlişkisi
- Davacı - Davalı İlişkisi
- Mü'min - Münkir İlişkisi
- Mü'min - Öteki İlişkisi

İnsan, malum çok farklı bir varlıktır. Onun duygu dünyası hem çok çeşitli, hem çok karmaşık, hem çok renklidir.

İnsanî Duyguların Örnekleri

- Merhamet
- Muhabbet
- Adalet
- Vefa
- Korku
- Güven
- Nefret
- Kin
- Öfke
- Kıskançlık
- Haset
- Dostluk
- Düşmanlık
- Sakinlik
- Şaşkınlık
- Utanç
- Utanmazlık
- Nezaket
- Kızgınlık
- Aşağılama
- İğrenme
- Hüzün
- Hasret
- Mutsuzluk
- Saadet

Yusuf kıssasında işin nihayetine kadar tüm aktörler mutsuzdur. Hatırlayalım;

- Hz. Yûsuf'un kardeşleri mutsuzdur.
- Hz. Yûsuf mutsuzdur.
- Hz. Ya'kûb mutsuzdur.
- Züleyha aşkına karşılık bulamadığı için mutsuzdur.
- Mısır kadınları Yûsuf'un güzelliği karşısında mutsuzdur.

- Aziz başına gelenlerden dolayı mutsuzdur.
- Kadı hükmü icra edilmediği için mutsuzdur.
- Zindandaki mahkûmlar mutsuzdur.

Yûsuf Sûresi Mekke’de Nübüvvetin 10. 11. veya 12. yılında nazil olmuştur.

Yûsuf Sûresi 111 ayettir. İlk 3 ayet giriş mahiyetindedir. 4. ayetten 102. ayete kadar yani 98 ayette kronolojide takip edilerek Hz. Yûsuf’un hayatı çok ciddi bir şekilde anlatılır.

Yûsuf Sûresi’nin biz, bizzat kendisinden “**Ahsenü’l-Kassas**” yani “**Kıssaların En Güzeli**” olduğunu öğreniyoruz:

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْآنُ

“Sana bu Kur’an’ı vahyetmekle kıssaların en güzelini anlatıyoruz.” (Yûsuf 12/3)

وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الْغَافِلِينَ

“Gerçek şu ki, sen bundan önce (bu haberleri) elbette bilmeyenlerden idin.” (Yûsuf 12/3)

Neden Yûsuf Kıssası’na “Ahsenü’l-Kassas” yani “Kıssaların En Güzeli” dendi?

1. Dili Arapça olan Kur’ân’ın dilde zirve bir sûresidir. (Yûsuf 12/2)

Tekrarlanmayan bir kıssadır, bu kıssa... Bu kıssanın anlatıldığı ayetlerde eşsiz bir belâğat, muhteşem bir fesahat, insanı rahatlatan bir nazm, çok derinlikli bir icaz, mesaj ile uyumlu kelimeler ve daha nice nice güzellikler vardır.

2. Muhtevası çok çeşitli ve çok renkli olan bir kıssadır. (Yûsuf 12/56)

3. İbretler, dersler ve mesajlarla dolu bir kıssadır. (Yûsuf 12/7)

لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ آيَاتٌ لِلِّسَّائِلِينَ

“Andolsun, Yûsuf ve kardeşlerinde (hakikati arayıp) soranlar için ibretler vardır.” (Yûsuf 12/7)

4. Çok ağır ve zor imtihanlardan sonra sonu çok güzel biten bir kıssadır. (Yûsuf 12/100)

5. Yanlış ve kötü tavırlar içerisinde olan şahısların doğru ve güzel tavırlara kavuştuğu bir kıssadır. (Yûsuf 12/97)

Yûsuf’un kardeşleri- Hasedin kurbanları

Züleyha- Şehvetin kurbanı

Aziz- Kınanma korkusunun kurbanı

Zindan arkadaşı- Vefasızlığın kurbanı

6. İbret alarak dinleyenleri ve okuyanları güzelleştiren bir kıssadır. (Yûsuf 12/7)

Yûsuf Sûresi, Kur'ân'ın tertibinde 12. sûredir. Tenasüp ve tevafuk açısından 12 rakamı ile alakalı bu sûrede çok güzel mesajlar var. Sûre 12. sûre, sûrenin başkahramanları olan kardeşler 12 kardeş, sûrenin içerisinde olan ana konular 12 konu...

Yûsuf Sûresi'nin 12 Ana Konusu

1. Hz. Yûsuf'un ilk rüyası
2. Kardeşlerinin ona tuzak kurması
3. Züleyha ile imtihanı
4. Züleyha'nın kendini haklı gösterme çabası
5. Hz. Yûsuf'un zindana atılması
6. Azizin (kralın) gördüğü rüya
7. Hz. Yûsuf'un rüyayı tabir etmesi
8. Hz. Yûsuf'un zindandan çıkarılması
9. Hz. Yûsuf'tan etkilenen kadınların itirafları
10. Züleyha'nın itirafı
11. Kardeşlerinin itirafı ve pişmanlıkları
12. Hz. Yûsuf'un ilk gördüğü rüyayı tabir etmesi

Şimdi bu 12 konuyu birbirleri ile eşleştirerek okuyoruz:

1. Hz. Yûsuf'un ilk rüyası → 12. Hz. Yûsuf'un ilk gördüğü rüyayı tabir etmesi
2. Kardeşlerinin ona tuzak kurması → 11. Kardeşlerinin itirafı ve pişmanlıkları
3. Züleyha ile imtihanı → 10. Züleyha'nın itirafı
4. Züleyha'nın kendini haklı gösterme çabası → 9. Hz. Yûsuf'tan etkilenen kadınların itirafları
5. Hz. Yûsuf'un zindandan atılması → 8. Hz. Yûsuf'un zindandan çıkarılması
6. Azizin (kralın) gördüğü rüya → 7. Hz. Yûsuf'un rüyayı tabir etmesi

الرَّتِلَکَ آيَاتُ الْکِتَابِ الْمُبِينِ

“Elif. Lâm. Râ. Bunlar, apaçık Kitab'ın âyetleridir.” (Yûsuf 12/1)

Üç harfle başlayan bu sûrede müthiş bir üçleme var, adeta kıssa bir üçleme üzerine bina edilmiş... Nasıl mı?

- Üç Rüya
- Üç Rüya tabiri
- Üç Gömlek
- Üç Hz. Yûsuf Sahnesi
- Üç Hz. Ya'kûb Sahnesi
- Üç Züleyha Sahnesi
- Üç İmtihan
- Üç Kuyu
- Üç Hz. Ya'kûb'un imtihanı

- Üç kez kardeşlerinin hadisesi
- Üç kez Hz. Yûsuf'un kardeşlerini karşılaması
- Üç tuzak
- Üç Hz. Ya'kûb'un tavsiyesi

Kıssada üç tane gömlek var. 3 Gümleğin 3'er tarafı var, her tarafın 3'er mesajı var:

1. Gümlek: Kanlı Gümlek
2. Gümlek: Yırtılmış Gümlek
3. Gümlek: Kokulu Gümlek

1. Gümlek: Kanlı Gümlek

Hz. Yûsuf için: Masumiyet, Mağduriyet ve Mazlûmiyet

Kardeşleri için: Haset, Tuzak ve Yalan

Hz. Ya'kûb için: Hüzün, Hasret ve Sebat

2. Gümlek: Yırtılmış Gümlek

Hz. Yûsuf için: İffet, İsmet ve Sabır

Züleyha için: Şehvet, İhtiras ve İftira

Aziz için: Korku, Adaletsizlik ve Örtbas etmek

3. Gümlek: Kokulu Gümlek:

Hz. Yûsuf için: İktidar, İstikrar ve İstikamet

Hz. Ya'kûb için: Umut, Ufuk ve Saadet

Kardeşleri için: Hakikat, Pişmanlık ve Tevbe

Ödev: Hz. Yûsuf'un çocukken gördüğü rüya üzerinde tefekkür etmek... Kabiliyeti olan kardeşlerimizin bu rüyayı resim olarak çizmeleri...